

Degradētās teritorijas Kuldīgā un Skrundā. Ko iesākt? Pēta Alberts Dinters.

→ 6.-7. lpp.

Vārmes Skaistmalēs kaltē apstrādāts 8500 tonnu graudu, tomēr Mārtiņš Āboliņš cer, ka līdz sezonas beigām būs krietni vairāk.

→ 5. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,80 eiro

Nr. 69
(11 600)

Otrdiena, 2020. gada 1. septembris

Līdz spāru svētkiem – pieci gadi

„Pirms pieciem gadiem šī varēja šķist kaprīze. Tagad viss īstenojas,” tā piektdien, 28. augustā, teica Kuldīgas mākslinieku rezidences vadītāja un Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) pārstāve Ilze Supe, kad virs topošā mākslas klastera Kalpaka ielā tika pacelts spāru vainags.

Plāksne ar iegravētu uzrakstu *Vieta, kurā zināšanām, iztēlei un mākslai būt* ar visu būvniecībā iesaistīto pušu pārstāvju parakstiem būs apskatāma topošā mākslas klastera 2. stāvā.

Vecās Kuldīgas slimnīcas ķirurģijas korpusu par vietu, kurā mācīsies jaunie dizaina speciālisti no visas pasaules, pilnsabiedrība *Ostas celtnieks-Torensberg* pārbūvē pēc arhitektes Zaigas Gailes biroja projekta. Spāru svētkos piedalījās gan viņa, gan būvnieku, gan LMA un pašvaldības pārstāvji. Akadēmijas rektors Kristaps Zariņš minēja līdzību ar stārķiem, kas labprāt ligzdo Kuldīgā. Šos putnus sauc par svēteļiem, un tie nes svētibū vietai, kurā ligzdo, tādēļ svētība būšot arī jaunajam mācību korpusam. „Nu jau uzliek jumtu, ieliek logus un ierīko apkuri. Tad var sākt. Tas, ka pašvaldība iegulda naudu, lai atvilinātu šurp visas pasaules jauniešus, ir labi,” atzīst rektors.

Z.Gaile atzina, ka piecos gados nav gājis viegli. Plāno-

jums mainīts, jo Kuldīgas centrā nav bijušas pieņemamas sākotnēji piedāvātās stiklotās sienas, vēl citām lietām bijis svarīgi iekļauties vecpilsētā. „Mūs nobeigs nevis konstrukcijas, bet dokumenti,” rezumēja arhitekte, sakot paldies celtniekiem, kuri gribot strādāt.

Būvnieku pārstāvis Salvis Druvaskalns cer – ja visas kārtis labi saliksies, pavasarī būs finišs: „Jāņem vērā, ka šī ir restaurējama ēka. Viss, ko vajag, tiek saglabāts, tāpēc arī ir aizķeršanās. Bet darbs ir ļoti interesants. Ar naudas plūsmu iet grūti, jo projektā ir izmaiņas. Divu nedēļu laikā varētu būt gatavs ekspertīzes atzinums, lai varam ieskrieties. Pagaidām darām, ko varam.” Par sarežģītu šo objektu sauc arī uzņēmuma *Torensberg* pārstāvji. Bet

sadarbība ar pašvaldību izdodoties.

„Vienu brīdi baidījāties, vai celtnieki izturēs,” atzina Z.Gaile. „Bet nu jau atpakaļceļa nav. Ir sarežģīts laiks – pēc veikala *Maxima* tragēdijas visi baidās. Būvniecība ir atbildība, tādēļ viss ieilgst. Turklāt Kuldīga visu grib tā kā vecos laikos. Un labi, ka te būs jaunieši, turklāt ne tikai no Latvijas. Arī citiem ir daudz, ko mācīties no mums.”

Kalpaka ielā 2 un 4 ēkas atjauno, pārbūvē un fasādes restaurē, kā arī teritoriju Liepājas ielā 39 labiekārto pilnsabiedrība *Ostas celtnieks-Torensberg*. Būvdarbi izmaksās trīs miljonus 313 516 eiro (bez PVN).

Inguna Spuleniece
Alberta Dintera foto

3. lpp. Vai būs Covid-19 otrais vilnis? Dažādi viedokļi.

3. lpp. Kas šogad jāzina bērnodārza mazuļu vecākiem. Speciālista komentārs.

8. lpp. Aktīvie Ēdoles jaunieši.

10. lpp. Konkursu lappuse: piedalies un vinnē!

Snēpelē Indriķim Zeberīnam atjaunota piemiņas istaba.

→ 4. lpp.

Piektdien, 4. septembrī:

- Baltie amūri Durbes novada *Stagaros*.
- Sportiskā, radošā direktore Anita Sebeža.
- Bērns un biznespratība.
- Laidu pagasta jaunumi.
- Baltkrievija vietējo un šejieniešu acīm.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Dažkārt vajadzīgs laiks

Elisa Rudzīte

Savos skolas gados biju pilnīgi pārliecināta, ka ikvienam, kas vēlas dzīvēt kaut ko sasniegt, ir jā-mācās augstskolā vai vismaz jāapgūst kāda profesija. Savā pārliecībā ticēju, ka pēc vidusskolas vai pamatskolas nevienu gadu nedrīkst izlaist un mācības jāturpina uzreiz, bez pārtraukumiem. Arī pati pēc vidusskolas metos studēt, un tas likās pareizi. Pieaugušie šim viedoklim piekrita.

Pagājuši teju desmit gadu, kopš pabeidzu augstskolu, un manas domas pa šo laiku ir nedaudz mainījušās. Intervējot Latvijas Simtgades stipendiātus mūspusē (9. lpp.), mani *aizķēra* tieši Pauletas pieredze. Meitene pēc 9. klases mācības pārtrauca, jo, pašas vārdiem sakot, mācījās tad, kad pati gribēja, bet pārējā laikā skolotājiem sagādāja galvassāpes. Vidusskolā atgriezās pavisam ar citu domāšanu. Bija pagājis laiks, un nu jau bija pašai sava ģimene. Viņas motivācija – dēli, kuriem mamma vēlējas parādīt, ka ar izglītību tomēr ir iespējams vairāk. Tas parāda, ka dažkārt vajadzīgs laiks, lai izvērtētu tālāko ceļu un saprastu, ko tad darīt.

„Nekad nav par vēlu mācīties un – pats galvenais – mainīt virzienu.”

Dažkārt mums nevajag vecāku, radnieku un skolotāju gudrās runas, kas norāda, ko un kā darīt, bet gan paša spēkiem jāatrod piemērotākais virziens. Cik gan bieži vecāki uzspiež atvasēm savus sapņus, profesiju izvēloties viņu vietā. Daudzās kultūrās tas ir pieņemami, bet, manuprāt, bērnam tomēr jānod izvēles brīvība. Uzskatu, ka katrs esam unikāls, un, kamēr daļa jau pamatskolā zina, ko vēlas ar savu dzīvi darīt, daudzi tomēr šaubās. Tāpēc dažkārt vajag mazliet pagaidīt, izgaršot dzīvi un atrast sevi, tikai tad apgūt sev vēlamu amatu. Vairs neuzskatu, ka pēc vidusskolas uzreiz jāstudē tikai studēšanas pēc, tikai tāpēc, ka tā vajag. Tiem, kuri zina, ko vēlas, tas, protams, ir ieteicami. Bet tiem, kuri tikai taustās, tas jāļauj. Tāpēc arī jaunākajai mātai saku: „Ja nezini, ko vēlies studēt, nebēdā! Pasaulē ir tik daudz profesijas, par kurām tu pat nenozini. Ar laiku atradīsi īsto. Nekad nav par vēlu mācīties un – pats galvenais – mainīt virzienu.”

Vācieši, francūži un arī citas tautas jau sen sapratušas, ka pusaudzīm pēc vidusskolas vajag nedaudz izgaršot īsto dzīvi un tikai tad sākt studēt. Daudziem jauniešiem vecāki pēc vidusskolas iesaka doties uz kādu citu valsti, kur iepazīt dzīvi ārpus siltās māju līgziņas. Kādam tas ir šoks, kāds priecīgs izplest spārnus, bet skaidrs ir viens – dažkārt gluži vienkārši vajadzīgs laiks.

TRĪS PAR VIENU

Notikumi Bruknas Kalna svētību kopienā izraisījuši diskusiju par valsts un sabiedrības līdzdalību to bērnu audzināšanā, kuriem ir uzvedības problēmas. Kā šo situāciju vērtējat?

1. Nav ne pareizu, ne nepareizu atbilžu

Inga Gulbe, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas projekta *Atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar saskarsmes grūtībām, uzvedības traucējumiem un vardarbību ģimenē* konsultatīvās nodaļas vadītāja:

– Bērniem ar dažādām uzvedības problēmām pēdējos gados tiek pievērsta īpaša uzmanība. Gan valsts, gan pašvaldību līmenī tiek meklēti veidi un pakalpojumi, lai jau agrīnā vecumā varētu identificēt problēmas. Tajā pašā laikā nevaru apgalvot, ka tie ir pietiekami. Tā saukto grūto bērnu ir vairāk nekā viņiem pieejamo pakalpojumu.

Turklāt tos sniedz pašvaldības, bet pieeja un piedāvājums ir atšķirīgs.

Vienmēr jāatceras, ka vecākiem, pamanot problēmu iezīmes, pašiem jāmeklē palīdzību: skolā, pie ģimenes ārsta. Jālūdz padoms, kur šādas grūtības novērst. Reizēm konsultatīvajā nodaļā sastopamies ar to, ka ieilgusi problēma nav pamanīta vai ir ignorēta. Pie mums nonāk pusaudži, kuriem neviens nebija pievērsis uzmanību. Tādās situācijās nav ne pareizu, ne nepareizu atbilžu. Bērna raksturs, uzvedība ir tieši saistīti ar vidi, kurā viņš dzīvo, mācās, pavada laiku ārpus mājas.

Nepiekrītu, ka valsts sistēma šajā jautājumā ierūsējusi. Piecos sešos gados ļoti daudz domāts un darīts, jo tādu bērnu skaits strauji pieaug, viņi kļūst arvien jaunāki. Mūsu projekts nevarētu īstenoties bez ministriju atbalsta. Sākumā tas bija paredzēts līdz nākamā gada martam, bet jūlijā valdība termiņu pagarināja līdz 2023. gada beigām, atbalstot palīdzību ģimenēm ar bērniem un pusaudžiem. Būs papildu psihoterapeitu un citu speciālistu palīdzība, lai negatīvas uzvedības izpausmes novērstu.

2. Laba griba nevar būt vardarbīga

Kaspars Markševics, bijušais alsundznieks, Latvijas Bērnu bāreņu fonda, atbilstības un rotaļu centra *Augstāk par zemi*, kā arī atbalsta programmas bērniem ar uzvedības traucējumiem vadītājs:

– Problēma ir ģimenē, ne jau Bruknā vai kādā citā organizācijā, kas vēlas ko mainīt un palīdzēt atstāto, izstumto bērnu ģimenēm. No tādām ātri var nokļūt uz narkotiku, noziedzības ceļa – tas ir vieglāk nekā strādāt. Jautājums, kur tad tādām bērnam labāk nonākt:

cietumā vai vietā, kur viņu mēģina mainīt ar darbuzdevību. Jebkurā gadījumā vardarbība nav atzīstama. Labu cilvēku tā nevar izaudzināt. Es tagad esmu pateicīgs, ka augu bērnam. Nezinu, kā būtu bijis, ja mani atstātu ģimenē. Ļoti daudziem tagad ir grūtības, viņi izdara pārkāpumus, nonāk cietumā, neprot strādāt un iekļauties normālā sabiedrībā tikai tāpēc, ka savulaik neviens viņiem nebija pievērsis uzmanību.

Manuprāt, mācītājs Bruknā bija ap-

ņēmiens tēvišķu bardzību pret jauniešiem. Tagad iznāk, ka pēc likuma tas valsts instancēm ir apgrūtinājums. Arī tā labā griba nevar būt vardarbīga. Pašam cilvēkam jāgrib laboties, un pašam jāpieņem noteikumi, ka, piemēram, ir jāstrādā. Tam jānotiek jau bērnībā, jo pieaugušo diez vai var pārmācīt. Darbs ir laba metode, lai aizietu prom no sliktām lietām. Valsts sistēmu nevainoju, kaut tajā ir ļoti daudz problēmu. Tā lielākā – sociālie pabalsti. Tāda sistēma problemātisku bērnu skaitu nemazinās.

3. Ja politika atrauta no realitātes

Juta Strazdiņa, bijusi kuldīdzniece, kādreizējās Grostonas kristīgās Kalna skolas, tagad Kristiāna Dāvida pamatskolas skolotāja:

– Par cilvēkiem vai brīvprātīgajām organizācijām, kuras mēģina problemātiskajiem bērniem palīdzēt, valsts iestādēm vajadzētu pārinterēties jau tad, kad tās sākušas to darīt. Pajautāt, vai nevajag palīdzību. Nevis uzbrukt, kad kāds pasūdzējies.

Arī pie mums kādreiz bija bērni ar sarežģītiem uzvedības traucējumiem. Valstiskā līmenī šī lieta nolikta tā, ka

brīvprātīgie vairs nevēlās neko darīt. Bijis daudz smagu gadījumu. Pēc vecāku lūguma paņēmām puisi, kurš izdarījis daudz pārkāpumu. Viņš reiz pasūdzējās, atbrauca bāriņtiesa un mūs gandrīz no zemes virsas noslaucīja. Tagad ar grūtajiem bērniem vairs nestrādājam. Mums ir vienkārša kristīgā skola, ir arī daži bāreņi. No pāraudzināšanas atteicāmies valsts politikas dēļ, jo bija vairāk pārmetumu, nevis palīdzības. Valsts iestādes metās virsū par katru sīkumu. Man ir laimējies sadarboties ar daudzām brīnišķīgām bāriņtiesām, kuras saprot būtību. Diem-

žēl ne visur tā ir.

Bērnu tiesības tiek skafītas atrauti no cita konteksta. Bērni pār pieaugušajiem ieguvuši varu – iebaida vecākus, skolotājus, ka var sūdzēties. Bet ne jau bērni tur vainojami – viņi tā tiek audzināti, un gan ģimenēs, gan skolā viss tiek atļauts. To veicina tāda politika, kas atrauta no reālajiem apstākļiem. Nav mums tāda sociālā budžeta, ka varam dzīvot tikai no pabalstiem. Audzināšana ar darbu nav noziegums. Tiem, kuri negrib ne mācīties, ne strādāt, ir liels risks kļūt par noziedzniekiem.

Daina Tāfelberga

MANUPRĀT

Kļūstam arvien mazāk un mazāk

Šodien sākas jauns mācību gads. Pēc Izglītības un zinātnes ministrijas aptaujas pašvaldībās Latvijas skolās ir 470 vakanču. Pieprasītākie esot matemātikas, latviešu valodas un svešvalodu skolotāji. Kā iemesls minēti dažādi faktori, tostarp zems atalgojums. Bet man gribas domāt, ka ne jau tas ir īstais iemesls, kādēļ pedagogu trūkst. Līdzīga situācija ir medicīnā, policijā. Arī tur kā iemeslu min atalgojumu. Tāpat lauksaimniecībā, celtniecībā trūkst darbaroku. Arī apkalpojošajā sfērā – kafējnicās, veikalos – darba sludinājumu slēdžs piedāvājumu netrūkst. Kādēļ?

Gatavojot rakstu par emigrāciju Latvijā un Eiropā, apkopāju datus, cik cilvēku 20 gados emigrējuši uz Latviju un cik no tās pārcēlušies uz dzīvi citā valstī. 2000. gadā izbrauc teju 23 tūkstoši, iebruc – ap 6,5 tūkstošiem. 2001. gadā izbrauc 24,5 tūkstoši, iebruc – vairāk nekā 5000. Līdzīgi turpmākos gadus. Rekordlielu izbraukumu pārsvaru (34,5 un 35,5 tūkstoši cilvēku) sasniedzām 2009. un 2010. gadā (dižķibeļi!). Arī visus nākamos gadus migrācijas saldo Latvijā ir ar mīnusa zīmi. Tas arī izskaidro vakanču pieaugumu dažādās nozarēs. Ko darīt? Strādāt efektīvāk un produktīvāk. Mainīt ierasto, atmet lieko. Un pieņemt, ka ne tikai viesstrādniekiem vajadzīga mūsu valsts, bet arī mūsu valstij ir nepieciešami viņi.

Jolanta Hercenberga

PĒC PUBLICĒTĀ

Kā var palikt bez slimnīcas?

„Kas tas par teikumu, ko šodienas (28. augusta – red.) laikrakstā saka veselības ministre – vienīgajai politikai esot jābūt pacientu interesēm,” satraukta Maija no Vārmes. „Kurš tad ir pacientiem jautājums, vai mums vajag slimnīcu Kuldīgā?! Martā es salauzu roku, dēļ tūlīt aizveda uz uzņemšanas nodaļu, tur uzreiz man sniedza palīdzību, visu izdarīja. Ja nebūtu Kuldīgā dienakts uzņemšanas, tad viņam mani būtu bijis vai nu uz Ventspili, vai Liepāju jāved! Un ne jau visiem ir mašīnas, lai aizvestu un apciemotu, ja jābrauc tik tālu. Mans jautājums – lai ministrija, pirms mazina slimnīcu pakalpojumus, paprasa mums, cilvēkiem.”

LABOJUMS

28. augusta *Kurzemniekā* rubrikā *Izglītība* minēti vairāki jaunie pedagogi, kuri šogad sāk darbu Kuldīgas novada skolās. Autore Elisa Rudzīte lūdž atvainot par kļūdu, proti, ģitārspēles skolotājs Harijs Krūskops strādās Kuldīgas mūzikas skolā, nevis Ēdoles pamatskolā.

Kurzemnieks

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.

Žurnālisti: Inguna Spuleniece – 63350565,

inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Daina Tāfelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Elisa Rudzīte – 63350568, elisa.zemite@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Porīna – 63350568,

dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta.

Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa* „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 2855.

Krāšņi godina Indriķi Zeberiņu

Ar videoprojekcijām, kas uz Snēpeles muižas fasādes attēlo Indriķa Zeberiņa mākslas darbus, ar viņa pasaku atskaņošanu parkā, piemiņas istabu jaunā veidolā un dzimtas tikšanos nosvinēta mākslinieka 138. dzimšanas diena.

Vakarā naksnīgais muižas parks bija ļaužu pilns. Tur pasākumā *Zeberiņa gaismas parks* spēlējās krāsas, skanēja mūzika un mākslinieka ilustrētās pasakas. Videoprojekcijās bija redzama autora daiļrade.

I. Zeberiņš dzimis Snēpeles pagasta *Sprincaldeniekos*, vēlāk dzīvojis Rīgā, bijis atzīts mākslinieks – asprātīgs karikatūrists, talantīgs ekslibru meistars, gleznotājs, žurnālu un grāmatu ilustrators (*Trakais barons Bunduls, Skaistākās latviešu pasakas un teikas, Sīnu ciema zēni, Zaļā zeme* u.c.). Daudzi eļļas tehnikā gleznotie lauku sadzīves skati tapuši Snēpelē, kur mākslinieks ciemojies pie radiem.

Nu jau par tradīciju kļuvis, ka ik gadu I. Zeberiņa dzimšanas dienā (30. augustā)

dzimtas pārstāvji tiekas Snēpelē. Šogad ap trīsdesmit no Rīgas, Rundāles, Kuldīgas un citām pilsētām atbraukušie muižā apskatīja mākslinieka piemiņas istabas atjaunoto ekspozīciju, ko iekārtojusi biedrība *Zelta kadri*. Tās vadītāja Krista Karlsons stāsta, ka kopā ar kolēģēm Ilzi Riekstiņu un Līgu Strēli izmantojušas dažādus spēles elementus, lai iepazīt mākslinieka personību būtu interesanti un jautri kā lieliem, tā maziem.

Kuldīgas novada pašvaldības kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa radu saimei pastāstīja, ka sadarbībā ar mākslinieci Katrīnu Vasiļevsku un mākslas kritiķi, zinātnieci Ingrīdu Burāni top grāmata par I. Zeberiņu, kas tikšot izdota šogad.

**Jolanta Hercenberga
Alberta Dintera foto**

Mākslinieka Indriķa Zeberiņa radnieki Rasma Jansone, Ārija Vaļeniece, Spodris Burkevics un Aivars Burkevics klausās, kā viņa piemiņas istaba Snēpelē tikusi pie jauna iekārtojuma, kurā var atrast gleznas viltojumus, salikt puzzle, apskatīt ilustrētās grāmatas un iepazīt autora dzīves gājumu.

Nobalso par dzemdību nodaļu!

Sabiedrības iniciatīvu portālā *Manabals.lv* sāka parakstu vākšana par dzemdību nodaļas saglabāšanu slimnīcās Kuldīgā un Dobeļē.

Iniciatīva tiks iesniegta Saeimā, ja tiks savākti 10 000 parakstu. Līdz vakardienas pusdienlaikam bija 1280 parakstu.

Iniciatīvas pārstāvis Sandis Miļauskis sacījis: „Jaunās māmiņas ātrāk nokļūtu slimnīcā, tas veicinātu demogrāfisko stāvokli Latvijā. Piemēram, no Saldus tuvākā dzemdību nodaļa ir vairāk nekā 50 km (pēc 2021. gada, kā plāno Veselības ministrija, būs vairāk nekā 90 km),

un ātrās palīdzības mediķiem gadījumā, kad grūtniecei sākas asiņošana, būtu iespēja viņu ātrāk nogādāt stacionārā, kur ir dzemdību un ginekoloģijas nodaļa.” Viņaprāt, Saeimas deputātiem vajadzētu mazāk naudas tērēt citur, bet vairāk domāt par iedzīvotāju labklājību un ieguldīt medicīnā. Tas uzlabotu demogrāfiju.

Kā ziņots, pašlaik tiek pārskatīti slimnīcu līmeņi un izvērtēts, cik lielā mērā tās nodrošina tos pakalpojumus, kurus uzņemušās, un vai kādu pakalpojumu sniegšana būtu optimizējama.

Daiga Bitiniece

Priedainē sadeg trīs lietoti auto

27. augustā 22.38 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņēma izsaukumu uz Kurmāles pagasta Priedaini, kur automašīnu kapsētā dega trīs lietoti viegļie auto. Pēc nepilnas pusstundas ugunsgrēks likvidēts.

Vieta atrodas Kuldīgas apbraucamā ceļā un Planīcas ielas krustojumā, noskaidroja *Kurzemnieks*. Redzams, ka degušās tās automašīnas, kas atrodas teju pie paša žoga. Klātienē sastaptais darbinieks pilnībā izslē-

dza aizdegšanos no strāvas, jo spēkrati bijuši gan bez akumulatoriem, gan bez motoriem. Uzliesmojusi viena automašīna, tad liesmas pārmetušās uz auto vrakiem blakus. Darbinieks saka: žoga malā stāvošo automašīnu bojāšanas precedenti bijuši jau iepriekš, kad garāmgājēji tām izsītuši stiklus. Viņam aizdomās turamo nav. Valsts policija degšanas faktu apstiprina, ir ierosināta lietvedība, bet no plašākiem komentāriem policija atturas.

Alberta Dintera teksts un foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

Policija izsauc policiju

24. septembris. Nedēļas bilanci atklāj notikums, kurā iesaistīti jaunieši un ziedi, proti, saņemam ziņu, ka Estrādes parkā mētājas ziedi, kas norauti no dobēm. Vainīgie izrādās nepilngadīgie, un tie noskaidroti. Tad braucam uz veikala *Maxima* apkaimi, jo tur cilvēks guļ krūmos, – pamodinām. Šajā dienā veikala apkaimi nākas apskatīt vēlreiz, jo divi citi tur atklāti lieto alkoholu. Pret abiem sāka un jau pabeigta lietvedība. Ar vienu apreibušo satiekamies arī vakarā, jo viņš, izlaists no iecirkņa, nav ticis tālāk par strūklaku Rātslaukumā un ir iesnauadies uz soliņa.

25. septembris. Tikšanās ar alkohola lietotājiem turpinās, jo nu sareibis vīrietis atrodas pie cita veikala. Viņš kopā ar māti tiek nogādāts mājās. Arī Mucenieku ielas malā guļ saguris vīrietis, pamodinām. Pārrunas ar kādu cilvēku Ziedu ielā, jo viņa iekurtais ugunsgrēks stipri dūmo un traucē kaimiņiem.

26. septembris. Zvans no sievietes, kuras mājā jūtama stipra gāzes smaka. Aizbraucam, bet viss izrādās kārtībā. Tad nākas satikties ar vīrieti, kura uzvedība neatbilst normām, bet viņam blakus atrodas bērns. Tiek iesaistīta bāriņtiesa, bērns nodots vecvecākiem. Pie *Lauktechnikas* kāds kurina ugunsgrēku, dūmi traucē bērniem trenēties. Notiek pārrunas.

27. septembris. Nozīmīgākais notikums ir pārrunas ar jauniešiem, kuri rotaļu laukumā lauž šūpoles.

28. septembris. Ziņa no Kurmāles – tur atkal klaiņo kādam vīrietim piederoši, agresīvi suņi. Tā nav pirmā reize, un tiek sāka lietvedība. Zvans no sievietes: dēls nav pārradies mā-

jās. Mums viņš ir zināms, informācija nodota Valsts policijai. Pēdējais izsaukums ir ap desmitiem vakarā, jo Piltenes ielā notiek ģimenes strīds.

29. septembris. Izsaukums uz Valsts policiju – iepriekšējā vakarā pie iecirkņa durvīm kāds atstājis savu auto, valsts kolēģi prasa mums atbraukt un uzrakstīt protokolu. Savu pienākumu izpildām godprātīgi. Vakarpusē braucam uz Vīrkas ielu, jo kāds izdomājis svinēt dzīvi skaļas mūzikas pavadījumā.

30. septembris. Ziņojums no Ēdoles: kādam paziņas draudējuši, ka nogalinās pašu un visu ģimeni, lai saņemtu apdrošināšanu. Draudi uzverti nopietni – informāciju nododam Valsts policijai. Vakarā zvana vectēvs: mazdēls, kuram nav vadītāja apliecības, paņēmis auto atslēgas un grasās braukt. Pēc brīža konflikts atrisinājies, pretenziju nav. Pēcāk nākas runāties ar vairāku bērnu vecākiem, jo rotaļu laukumā izcēlies strīds un tiek noskaidroti kašķa cēloņi. Ar brīdinošajām lentēm norobežojam remontdarbu vietu Priedainē, jo tā ir bīstama autovadītājiem. Paziņots arī darbu izpildītājiem. Pēdējais ieraksts ir par kaimiņu konfliktu Piltenes ielā, jo viens lieto alkoholu, skaļi klausās mūziku un draud otram. Pēc mūsu ierašanās strīds norimst.

Šajā nedēļā pie paziņojuma par soda naudu tikuši 35 autovadītāji. Atgādinām, ka pilsētā ir tādas autostāvvietas, kurās jāizmanto laika norāde jeb pulkstenītis, ka auto jānovieto uz braucamās daļas, nevis pa pusei uz ietves un ka tad, ja cilvēks nav invalīds, īpašās stāvvietas izmantot nedrīkst.

Alberts Dinters

Lai visiem ir, ko darīt!

Vasara šogad bijusi graudkopjiem labvēlīga. Labība ievērojami sausāka nekā citus gadus, un zemniekiem tas ir labi, bet graudu kaltēm – ne tik ļoti. Mārtiņa Āboliņa z/s *Skaistmales* kaltē šogad apstrādāts jau 8500 t graudu, tomēr saimnieks cer, ka sezonas beigās būs krietni vairāk.

M.Āboliņš stāsta, ka labībai šis bijis labs gads. Lielākā daļa tiks izmantota pārtikas ražošanai, nevis lopbarībai. Pagājušajā gadā kaltē apstrādāts 10 000 t, šogad pagaidām ir 8500, bet līdz septembra vidum, kad sezona varētu beigties, tas mainīsies. „Šogad apjoms ir nedaudz mazāks. Lielākais ir bijis 14 tūkstoši tonnu. Vismitrākais bija 2017. gads, kad apjoms bija ļoti liels un mums tas izdevās labs gads. Samazināšanās šogad saistīta gan ar sausumu, gan konkurences palielināšanos, jo apkārtnē atvērtas vairākas graudu kaltes. Lai jau ir konkurenti, bet galvenais, lai mums visiem ir, ko darīt,” smaidot nosaka saimnieks.

Skaistmalēs pieņem jebkādu labību: kviešus, rudzus, auzas, miežus, tritikāli, arī rapsi. Lielākā daļa graudu tiek eksportēta. „Zemnieks atved kravu, paņemam paraudziņu, graudu analizatorā nosakām kvalitāti. Graudus atdod mums, mēs tos atsijājam no liekā, izkaltējam

Mārtiņš Āboliņš rāda, ka *Skaistmalēs* pēdējos gados iegādāta jauna tehnika, kā arī vairāki graudu uzglabāšanas torņi, kas palīdz apstrādāt lielāku labības apjomu.

un uzglabājam, kamēr varam dot tālāk. Mums ir sadarbība ar kooperatīvo sabiedrību *Latraps*. Pēc tam graudi tiek nogādāti

uz kuģiem ostā eksportēšanai,” stāsta M.Āboliņš.

Te darbojas divas kaltēšanas iekārtas: vecākā iegādāta 2004. gadā

un izkaltē 10 t stundā, jaunākā pirka 2013. gadā un stundā tiek galā ar 20 tonnām. Temperatūra, kurā labība tiek žāvēta, var būt

ļoti dažāda, parasti no 45 līdz 90 grādiem. Pārtikas kviešiem tā būs zemāka nekā tiem, kas paredzēti lopbarībai.

Daļa iekārtu ir diezgan senas, taču tās apvienotas ar mūsdienīgu tehniku. Viens graudu sijātājs ražots vēl Vācijas Demokrātiskajā Republikā un joprojām izpilda savu darbu. Tāpat saglabāti 44 veclaicīgi bunkuri, kuros kopā var uzglabāt 1600 t graudu. Nesen iegādāti divi jauni sauso graudu uzglabāšanas torņi, katrā var uzglabāt 1600 tonnu, savukārt pirms tam ierīkoti divi mitro graudu torņi, kuros katrā ietilpst 250 tonnu. Šķūnī uzglabājas 250 t rapšu, un tikpat daudz jau eksportēts. „Esam ieviesuši daudz ko jaunu, ne tikai graudu torņus, bet arī tehniku. Tas viss jāatpelnā, tāpēc, iespējams, šo gadu ar peļņu nebeigsim,” skaidro M.Āboliņš.

Saimniecībā strādā ap 15 cilvēku, savukārt ziemā paliek vairs tikai pieci. Tā ir klusā sezona, kad viss tiek tīrīts, remontēts un sagatavots nākamajai. Kaltē dažkārt cemojas arī Mārtiņa meitiņas: Amanda (3 gadi) un Oļģvija (1). Meitām ļoti patīkot rotaļāties ar rapša sēkliņām. Tad gan mamma Māra kopā ar Mārtiņu uzrauga, lai meitenes nenogrimst rapša jūrā, kas plūst tāpat kā smiltis.

Sarunas vērtā tikšanās

„Visas ķezas šajā pasaulē rodas no nerunāšanas, un par to raksta arī Blaumanis. Sarunas vērtā ir jebkura tikšanās, ja vien vēlamies ar otru runāt,” tā aktiera Ērika Vilsona monoizrādi *Pazudušais dēls* 29. augustā Vārmes pamatskolā komentē biedrības *Vārmes klēts* pārstāve Dace Blathena.

Biedrība vēlējās izrādīt rīkot arī pie muižas kalpu mājas jeb ērberģa, taču lietus dēļ pasākumu pārcēla uz skolu. „Vēlamies cilvēkus uzrunāt un pievērst uzmanību vēsturiskajām ēkām. To var dažādi: ar dziesmām, izrādi vai kā citādi. Visi esam vienā laivā – šīs ir mūsu mājas. Ja paši tās nekopsim, citiem jau dziži daudz daļas par mums nebūs,” piebilst D.Blathena.

Kuldīgas novada pašvaldības kultūras projektu konkursā šim pasākumam piešķirti 400 eiro. „Tas mūsu biedrībai bija pirmais projekts, bet ceram, ka sava pagasta cilvēkiem varēsīm kādu nemateriālās kultūras dāvinājumu sniegt reizi gadā,” stāsta D.Blathena.

Aktieris Ē.Vilsons ir priecīgs šajā iecerē iesaistīties: „Dace dara brīnišķīgu darbu. Cilvēki vairs nerunājas viens ar otru, viņi to veic neprot, jo ir iegrimuši savos *gadžetos*. Iedomājies, kas notiek, ja mājās pazūd elektrība! Dažas stundas var paciest, bet vēlāk jau ir grūti. Bērni sēž savos telefonos,

Biedrības *Vārmes klēts* pasākumā *Sarunas vērtā tikšanās* varēja noskatīties Ērika Vilsona izrādi *Pazudušais dēls* pēc Rūdolfa Blaumaņa darbu motīviem.

bet tikai vēlāk iedomājas pajautāt, kā viņu vecāki iepazīšies, kāda bijusi dzīve agrāk, un citas lietas. Ģimenei vajag vismaz vienu kopīgu ēdienreizi – sanākt kopā, aprunāties. Dace šo kopības izjūtu veido biedrībā un savā pagastā.”

Izvēlētas lugas sižets dažādā vecumā saprotams dažādi, taču norāda uz saskarsmes trūkumu starp cilvēkiem. „Es kā bērns, lasot *Pazudušo dēlu*, domāju: „Ak, Dievs, cik slikts dēls un cik labs tēvs!” Bet tagad, kad esmu pieaudzis un man ir dēls šajā vecumā, saprotu, ka Blaumaņa darbā atspoguļota kļūda

pēc kļūdas un visa problēma ir komunikācijā. Viss, kas šobrīd notiek ar Bruknu, ar mācītāju Andreju Mediņu (ar pusaudžu darbaudzināšanu Kalna svētību kopienā – red.), šo nesaprašanās precīzi parāda. Nosodīt jau ir viegli, bet jāiemācās saprast.”

Izrāde tika uzņemta ar ovācijām un aplausiem, un Ē.Vilsons atzina, ka skatītāji jutuši līdzti, it īpaši tie, kam aktieris piešķīris lugu darbojošos tēlus. Pēc izrādes visi bija aicināti pulcēties pie ugunsкура blakus ērberģim, mūzikai skanot, apskatīt tā telpas un cienāties ar badapankūkām.

Provokatīvā vēsture

Vārmes muižas parkā pie ērberģa atklāta koka skulptūra *Sieviete melnā*, kurā atainota melnādaina sieviete, kas mazgā matus. Koktēlnieks un restaurators Māris Gulbis smeļ, ka tā ir nedaudz provokatīva, tomēr tai ir saistība ar Kurzemes hercogistes vēsturi.

Skulptūrai izmantots muižas parkā nozāģētais koks. Pēc tam tas apdedzināts, lai novērstu bojāšanos. Parkā figūra nolikta uz laiku un, iespējams, atrašanās vietu mainīs.

Skulptūra simbolizē kolonizāciju un cilvēku migrāciju kā senos laikos, tā mūsdienās. „Hercogs Jēkabs devās uz Tobago, kur notika tirdzniecība, taču ir nostāsti, ka sastaptie cilvēki izteikuši vēlmi doties līdzti uz Eiropu. Te viņi asimilējušies un dzīvojuši ilgi un laimīgi. Arī Vārmē bijuši melnādaino pēcteči, un to apstiprina vēsturiskas fotogrāfijas un dokumenti. Pēc šīm liecībām Vārmes skolā ir bijusi vācu valodas skolotāja Valija, kura varētu būt šo iecerotāju tiešā pēctece,” skaidro autors. Viņa meita Annemarija Gulbe precizē, ka skulptūra nevis ataino konkrētu cilvēku, bet

Māra Gulbja skulptūra *Sieviete melnā* simbolizē kolonizāciju un cilvēku migrāciju. Tā uz laiku novietota Vārmes muižas parkā.

gan ir simbolisks tēls.

Atklāšanas brīdī skatītāji to novērtēja atzinīgi, bet pauda bažas, ka vietējie varētu arī nesaprast. „Skulptūra ir skaista. Lai tikai kāds neapņemas!” teica Edīte Krasnopa. Savukārt Dzintars Erdmanis nosmeļ: „Ko teiks skolotāji? Visi bērni nāks bildēties!”

APTAUJA

Kāpēc pašvaldība netiek galā ar graustiem?

Linda Paulauska, dekrēta atvaļinājumā:
– Īpašniekiem nav motivācijas, nav, kas uzspiež, jo, ja privātajiem uzliktu par pienākumu īpašumu sakārtot, viņiem to nāktos darīt vai arī pārdot kādam, kurš to izdarītu. Ja būtu iespēja šādus īpašumus atsavināt un nodot citam...

Aija Veckunga, pensionāre:
– Bet arī Ventas rumbu nevar saņemt – viss aug ciet. Es domāju, ka pašvaldībai jābūt stingrāki. Iespējams, vajadzētu būt tādi kārtībai: ja pašvaldība netiek galā, tad šo problēmu risina valsts līmenī.

Aiga Cimermane, strādā novada sporta skolā:
– Acīmredzot īpašnieku tiesības ir aizsargātas vai arī ir slikta komunikācija ar cilvēkiem. Pieļauju, ka vienkāršāk ir to visu neredzēt, pievērt acis. Nodoklis graustiem ir paaugstināts, bet tu nevari neko izdarīt, ja tas nav saskaņots ar pilsētu. Es arī dzīvoju mājā, ko daļēji var uzskatīt par graustu.

Inta Lagzdzeniece, pašnodarbinātā:
Lai īpašumu sakārtotu, ir vajadzīga nauda. Kur to dabūt? Pašvaldībai būtu jāpalīdz. Ja tā nevar ieguldīt savu finansējumu, tad, iespējams, var palīdzēt naudu atrast dažādos projektos, lai grausti pilsētdiņā nebojātu.

Inese Cīrule, mājrāzotāja:
– Vecās ēkas Baznīcas ielā arī būtu jāsakārto. Jā, arī grausti. Vai tad *Vulkāna* teritorijai nav īpašnieka? Ir. Es domāju: ja viņš neprot apsaimniekot, tad jāatsvina. Tā ir liela platība, kur varētu uzbūvēt, piemēram, kārtīgu lielveikalu, kāda Kuldīgā nav. Jāmaina likums, jo piespiedu sakārtošana par pašvaldības naudu, ko pēc tam mēģina piedzīt, nav efektīva.

Ginta Laizāne, strādā lombarādā:
– Es dzīvoju Priedainē pretī kādreizējam kultūras namam. Iespējams, Kuldīgas domei nav intereses, lai šie īpašumi tiktu sakārtoti. Vai kaut kas nav pareizi normatīvo aktu bāzē.

Šoreiz projektā Lai dzīve droša un cilvēks aizsargāts – pētījums: kas notiek tā sauktajās degradētajās, pamestajās teritorijās un ēkās. Vai ir cerība tās sakārtot?

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts Kurzemnieks.

Ne to labāko priekšstatu par Kuldīgu rada grausts, kas paveras to iebraucēju skatam, kuri ierodas no Jūrkalnes puses. Bijušās dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcas jeb tā sauktais dzelzu kultūras nams.

Degradētie plīķi pilsētu sejā

Alberta Dintera teksts un foto

Izmēģinātas dažādas metodes

Graustu un degradēto teritoriju uzskaitē Kuldīgā sāka 2009. gadā, kad izveidots novads.

MAIGĀ PIEEJA

Kā stāsta pašvaldības administratīvās nodaļas jurists Uģis Gauja, kurš ar šo jautājumu strādā kopš 2013. gada, ja kāda ēka vai vieta tiek atzīta par degradētu, domes pārstāvji tagad sākotnēji tiekas ar īpašnieku. Ja redzējums vai pat gatavs projekts jau ir, tad tiek dots termiņš – aptuveni pusgads, lai sāktu darbu. Ja tas nenotiek, tiek rīkota ēkas ekspluatācijas pārbaude, īpašniekam tiek lūgts viedoklis par situāciju objektā. Ja tāds saņemts, būvvalde var no īpašnieka prasīt padziļinātās ekspertīzes atzinumu par ēkas tehnisko stāvokli, ko dod sertificēts speciālists. Pēc tam būvvalde var izlemt, vai jānorobežo ēka pilnībā, lai tajā nevar iekļūt cilvēki no malas, vai tikai bīstamās daļās. Šāds lēmumus var pārsūdzēt, un tad tiek iedarbināts birokrātiskais mehānisms.

PIESPIEDU LĪDZEKLĪ

Ja īpašnieks nereaģē, būvvalde īpašniekam ik pēc septiņām dienām var uzlikt naudas sodu. Par lēmuma nepildīšanu no fiziskām personām var pieprasīt 50–5000 eiro, no juridiskām – līdz 10 000 eiro.
„Savulaik strādāju Jūrmalā, un bija situācijas, kad ēkas īpašniekam piespiedu nauda bija noteikta desmit reizes,” atminas U.Gauja. „Visas desmit cilvēks šo lēmumu pārsūdzēja, visas reizes tiesā zaudēja, un desmitajā reizē tiesa pateica, ka šis piespiedu līdzeklis nepilda savu funkciju.”

Kad piespiedu nauda nelīdz, var noteikt aizvietošanas izpildi, proti, pašvaldība graustu sakārto vai nojauc par savu naudu, vēlāk to tiesas ceļā mēģina piedzīt no īpašnieka. Kuldīgā tas darīts vairākas reizes. Pēdējās divas – par īpašumu Jelgavas ielā blakus *Vulkānam*: tika nojaukts vecais veikals un klubs. Kā atzīst U.Gauja, ir tādas reizes, kad teju uzreiz skaidrs – izdoto naudu pašvaldība vairs neredzēs.
Bet ir arī labie piemēri. Lai garāmgājēju

neapdraudētu īpašums Skolas ielā 2, tā sakārtošanai tika iztērēti 40 000 eiro. Ir palicis pēdējais maksājums no īpašniekiem – nauda būs atgūta. Bet pašvaldība nevar graustus saņemt par nodokļu maksātāju naudu. Turklāt process ir birokrātisks.

BĪJUŠĪ SLIMNĪCA

Vecās slimnīcas lielākā ēka, kas cieta ugunsgrēkā, pašvaldībai vairs nepieder. 2004. gadā vairāku ēku kompleksu Kalpaka ielā tika pārdots uzņēmējam Uģim Taboram. Kopš 2008. gada par degušā nama kritisko stāvokli būvinspektori bija nosūtījuši 11 atzinumus, regulāri uzlikt administratīvais sods, ko uzņēmējs ignorēja. 2014. gadā par pašvaldības naudu nostiprinātas konstrukcijas. Kad uzņēmēja parādu dēļ bankas šos īpašumus nodeva izsolē, pašvaldība atpirka. Mazākajā top Mākslas akadēmijas filiāle, bet lielākā ēka, kas nu ir teju pilnīgi iegrūvs, tika nodota Izglītības un zinātnes ministrijai Kuldīgas tehnikuma vajadzībām.

Domē *Kurzemniekam* stāsta, ka ēkai, kurā savulaik atradās bērnu, dzemdību un terapijas nodaļa, jau pirms gada akceptēts būvprojekts, bet dažādu politisko peripetiju, it kā naudas trūkuma dēļ, process apstājas. No brīža, kad tiek apstiprināts būvprojekts, celtniecībai jāšākas piecu gadu laikā. Ja ne, būvatļauja jāizņem no jauna.

VULKĀNA TERITORIJA

Tur zeme pieder valstij, bet ēkām ir cits tiesiskais valdītājs – Valēntīns Kokalis, ar kuru dome komunicē jau gadiem. Kāds varētu teikt, ka būvju tur vairs nav, jo tās ir nojauktas, bet U.Gauja skaidro, ka no reģistra tās izņem tikai tad, kad no zemes ir pazudis pēdējais ķieģelis, pamatu gabals jeb konstruktīvie elementi. To nosaka normatīvie akti. Kamēr teritorijā atrodas drupas, tikmēr ēkas skaitās, to tiesiskais valdītājs, pamatojoties uz nomas līgumu, ir bezter-

miņa zemes nomnieks jeb spēkā ir piespiedu noma. Kā atzīst domē, vietai jābūt nožogotai, bet tas izdarīts nav.

„Es varu nodemonstrēt saraksti ar akciju sabiedrību *Latvijas dzelzceļš* (LDZ). Novada vadība kopā ar Valsts vides dienestu (VVD) rīkojuši pārbaudi, ir panākts, ka teritorija ir norobežota. Otra savulaik šim statusam atbilstošā vieta atrodas Kalna ielā 17, bet to pašvaldībai jau izdevies sakārtot, un tā tiek piedāvāta uzņēmējdarbībai.

Kā stāsta domes izpilddirektors Guntis Putniņš, ar teritoriju pie dzelzceļa ir interesanta situācija. Pēc izpētes noskaidrots, ka tuvākā aka ir 240 m attālumā, māja – 245 m, upe – 244 m, bet dīķis – 275 m attālumā. Un pašvaldībai nav nekādas informācijas, cik droša ir padomijas laikā uzbūvētā degvielas uzglabāšanas vieta, jo neviens nav pārbaudījis, vai naftas produkti neieplūst gruntsūdeņos apdzīvotā vietā. Domes bažas ir pamatotas, jo jau 2017. gadā TV3 raidījums *Bez tabu* no Skrudas iedzīvotājiem saņēma sūdzību, ka atvērtais bedrēs naftas produktus iekrīt mājdzīvnieki, kuri mājās pārrodas smirdoši un noķēpāti ar nezināmu vielu.

Valsts vides dienests (VVD) par *Vulkāna* teritoriju skaidro, ka saimnieciskā darbība tur nenotiek, tāpēc pārbaudes pēdējā laikā nav rīkotas. Tur notikusi ēku un iekārtu demontāža, radušies būvgruži, kas nav izvesti un degradē vidi.

KULTŪRAS ŠĶŪNIS

Par Priedaines kultūras namu domei ar ēkas īpašniekiem – uzņēmumu *DzKR „Kuldīga”* – bijušas tikšanās. Jau pirmajā reizē īpašnieks par ēkas sakārtošanas termiņu neko nav varējis pateikt, un viņš informēts par sekām. Nu īpašniekiem pirmo reizi noteikta piespiedu nauda, sākotnēji 300 eiro. Ja darbs nesāksies, summa pieaugs.

SARAKSTS IŠĀKS

U.Gauja atzīst: apskatot 2009. gada tabulas, kurās atzīmēti tālaika grausti, var redzēt, ka liela daļa vai nu nojaukta, vai sakārtota. Daudz namu atjaunots arī ar domes līdzfinansējumu, kam īpašnieki pieteikušies konkursā par valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu restaurāciju un konservāciju Kuldīgas vēsturiskajā centrā, kā arī novadā.

LATVIJĀ

- Labiekārtojot degradētās teritorijas, ar Eiropas fondu naudu, kas ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārziņā, tiek īstenoti infrastruktūras projekti, kuru mērķis ir radīt darba vietas un piesaistīt uzņēmēju ieguldījumus. Augustā pašvaldībās dažādās ieviešanas stadijās atradās 214 projekti.
- Kopējais finansējums ir 482,3 miljoni eiro. Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) devums – 287,2 miljoni eiro.
- Līdz augustam bija pabeigti 102 projekti. Radītas 1383 jaunas darba vietas, uzņēmēju nefinanšu investīcijas ir 167,8 miljoni eiro. Labiekārtoti vismaz 139 ha degradēto vietu.
- Līdz 2024. gadam plānots radīt vismaz 7244 darba vietas un piesaistīt vismaz 445 miljonus eiro privāto nefinanšu investīciju.
- Šādi projekti tiek ieviesti deviņās pilsētās un 68 novados.

/VARAM informācija/

KULDĪGAS NOVADĀ

- 2009. gadā pilsētā bīstamo un vidi degradējošo ēku sarakstā iekļauti 84 objekti, no tiem saņemti 58. No pirmreizējā saraksta palikuši 26.
- Pašlaik sarakstā ir 186 objekti pagastos un 54 pilsētā.

/Domes informācija/

Sliežu tuvumā

Skrundā problemātiska ir teritorija pie dzelzceļa.

DATU NAV

Viena vieta 2570 kvadrātmetru platībā atrodas pie dzelzceļa un pieder valsts akciju sabiedrībai *Latvijas dzelzceļš* (LDZ). Novada vadība kopā ar Valsts vides dienestu (VVD) rīkojuši pārbaudi, ir panākts, ka teritorija ir norobežota. Otra savulaik šim statusam atbilstošā vieta atrodas Kalna ielā 17, bet to pašvaldībai jau izdevies sakārtot, un tā tiek piedāvāta uzņēmējdarbībai.

Kā stāsta domes izpilddirektors Guntis Putniņš, ar teritoriju pie dzelzceļa ir interesanta situācija. Pēc izpētes noskaidrots, ka tuvākā aka ir 240 m attālumā, māja – 245 m, upe – 244 m, bet dīķis – 275 m attālumā. Un pašvaldībai nav nekādas informācijas, cik droša ir padomijas laikā uzbūvētā degvielas uzglabāšanas vieta, jo neviens nav pārbaudījis, vai naftas produkti neieplūst gruntsūdeņos apdzīvotā vietā. Domes bažas ir pamatotas, jo jau 2017. gadā TV3 raidījums *Bez tabu* no Skrudas iedzīvotājiem saņēma sūdzību, ka atvērtais bedrēs naftas produktus iekrīt mājdzīvnieki, kuri mājās pārrodas smirdoši un noķēpāti ar nezināmu vielu.

SARUNAS, PĀRRUNAS, ATRUNAS

Sarunas ar VVD beigušās bez rezultāta, jo atbildēts, ka kāda kustība varētu sākties tad, kad izdotos tai atrast naudu. Sakopšanas izmaksas tiek lēstas no viena līdz diviem miljoniem eiro. Vieta pieder LDZ, un pašvaldība par savu naudu neko darīt nevar. Pēc sarunām ar uzņēmuma pārstāvjiem viss palicis karājamies gaisā.
„Es domāju, ka trūkst finansējuma, kā arī problēma ir tajā, ka valstī nav vienas struktūrvienības, kas rakstītu projektus Eiropas fondiem,” skaidro G.Putniņš.

Izpilddirektora ieskatā LDZ attieksmi parāda cita situācija. Blakus sliežu ceļiem atrodas graudu terminālis. Kāds uzņēmums vēlējās paplašināt darbību un lūdza LDZ atļauju. Valsts akciju sabiedrība atteica. Tad uzņēmējs lūdza palīdzību domē. Tā sazinājās ar LDZ un uzklausi solījumu, ka kādu izeju mēģinās atrast. Beigu beigās sekoja juridiska atrakstīšanās un viss palicis bez risinājuma. Arī uzņēmējs nekādu atbildi nav saņēmis.

VIDES SARGI UZRAUGA

VVD skaidro, ka viņu uzmanības lokā ir teritorija pretī dzelzceļa stacijai, kur bijusi Padomju armijas daļas bitumena stacija. Degviela tur nav tikusi uzglabāta, bet atrodas pazemes rezervuāri, kas daļēji piepildīti ar naftas produktus saturošu vielu, visticamāk, bitumenu. Teritorijā atrodas seši atvērta tipa betonēti baseini, pilni ar lietussūdeni, virspusē ir 10–15 cm bituma, naftas produktu slānis, un ir divi slēgti pazemes rezervuāri, piepildīti ar bitumenu. VVD to uzrauga, ir izdoti lēmumi par darāmo. Vieta ir nožogota, izrakts grāvis, lai vajadzības gadījumā naftas produktiem būtu, kur uzkrāties, uzstumts māla valnis, lai piesārņojumu ierobežotu. Notiek gruntsūdens kvalitātes monitorings – pēdējās analīzes bijušas pērn 22. maijā. Analīzes norāda uz piesārņojumu, kas izveidojies vēsturiski. LDZ izdots izstrādāt sanācijas plānu un iesniegt VVD. Tas nav izdarīts. Ir sāka saziņa ar pašvaldību.

TRĪS VIEDOKĻI

Vajag darīt!

Jānis Šalms, sakopis nolaisto tēva īpašumu Rendā:
– Mēs, atgriezoties mājās, kurās bija tikai četras sienas un skurstenis, sākām visu darīt pamazām, bet neatlaidīgi. Tā bija lielākā māksla – nezaudēt ticību. Finanšes nebija notiecošās, bija jāiesaista smagā tehnika. Par pilsētas graustiem – ja tas ir privātpašums, tad sakopšanu regulē likums. Ja ar to netiek galā, pašvaldībai jāpieiet drastiski. Īpašnieks jāsauc uz pārrunām: vai nu rīkojies, vai, ja ēka ir avārijas stāvoklī, jāuc nost! Ja kādam uz galvas uzkritīs ķieģelis, kurš atbildēs?

Trīs vietas ir jāsakārto

Guntars Reķis, Jūrkalnes pagasta pārvaldes vadītājs:
– Mūsu pusē visas šīs teritorijas un grausti ir privātpašums. Bijušā kolhoza *Dzintarkrasts* vistu fermas ir ļoti bēdīgā stāvoklī. Īpašniecei zeme nepieder, un ar tās īpašnieku viņa nevar atrast kopīgu valodu, jo jātais nojaukšanas projekts, bet, kamēr nav vienošanās, darīt neko nevar. Bijusi robežsargu bāze stāv neizmanto. Trešā ir bijusī raķešu bāze; palicis angārs, kas ir izmantojams. Daudzi grausti – veikals, pirts, oficiere ēka – ir nojaukti, visu paveica īpašnieks.

Graustu ir daudz

Jānis Zālītis, Saldus novada būvinspektors:
– Kompleksu degradēto teritoriju mums vairs nav, ja nerunā par Zvārdes poligonu, kas nu ir sadalīts starp privātpersonām un *Latvijas Valsts mežiem*. Bet graustu ēkas gan ir. Reģistros iekļauts ap 70 ēkām, bet tā ir tikai aisberga redzamā daļa, jo, ja ņem vērā Ministru kabineta noteikto graustu statusu, tas būtu jānosaka arī ekspluatācijai nenodotām mājām, pilsētvidei neatbilstošām, noplukušām fasādēm. Mums lielākās problēmas ir ar vecajām fermām. Vēl problēmas rada tās ēkas, kurām ir kultūrvēsturiskā pieminekļa statuss, piemēram, Ezeres centrā. To uzturēšana automātiski sadārdzina. Tāpat Šķēdes muiža, kas privatizēta 90. gados un netiek uzturēta. Nereti īpašnieki atrodas ārzemēs un ar mums sazinās tikai viņus pārstāvošie advokāti.

BŪVNICĪBAS VALSTS KONTROLES BIROJS INFORMĒ

ALSUNGAS novadā nav reģistrētas ēkas, kurām mehāniskās stiprības un stabilitātes vai lietošanas drošības prasību pārkāpumu dēļ birojs būtu noteicis ekspluatācijas aizliegumu.
SKRUNDAS novada Raņķu pagasta bērnu dārzam Mežainē savulaik problēmas bija, bet tas jau ir demontēts.
KULDĪGAS novadā par Gudenieku pagasta skolu pieņemts lēmums ekspluatāciju aizliegt, taču tā netiek izmantota jau kopš 1986. gada un pašvaldība tai noteikusi grausta statusu.

Joprojām aktuālākās problēmas attiecībā uz vidi degradējošu un cilvēku drošībai bīstamu ēku sakārtošanu ir:

- ▶ īpašnieku maiņa (maksātspēja, kuras rezultātā īpašums tiek pārdots izsolē);
- ▶ ēkas statuss – kultūras piemineklis, kura atjaunošanai noteiktas īpašas prasības (tā ir dārgāka);
- ▶ īpašnieku zemā maksātspēja (sakārtot nevar atļaujies, bet pārdot negrib);
- ▶ zems īpašnieka atbildības līmenis.

■ Pārbaudēs birojs dodas uz tām ēkām, kas ir sabiedriskas un visiem pieejamas.

■ Būvniecības likumā no 1. jūlija ieviesti grozījumi: ja būvē nenotiek konservācija vai tā notiek bez dokumentācijas, var noteikt sodu: fiziskajai personai no 50 līdz 100 naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai – no 50 līdz 1420 vienībām (no 250 līdz 500 eiro fiziskajai personai; no 250 līdz 7100 eiro juridiskajai).

Darbiņš nav no vieglajiem

„Ja jaunieši pagastā turas kopā, tas šai vietai dod dzīvīgumu,” uzskata Ēdoles jauniešu koordinatore Sonora Skosa, kura vasarā beigusi V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu.

„Ieinteresēt vienaudžus uz kopīgām kultūras un sporta aktivitātēm nebūt nav viegli. Bet tas jā dara – jāiesaista jau agrākā vecumā, jo vietējo turēšanās kopā katram pagastam iedod tādu kā dzīvīgumu,” uzskata Sonora Skosa, kura kā Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra pārstāve ir Ēdoles jauniešu koordinatore.

Viņa atzīst, ka tas nozīmē uzņemties atbildību ne tikai par sevi, bet daļēji arī par citiem. „Tas no manis prasa lielu uzmanību un sekošanu līdzī visam, kas notiek apkārtnē – Kuldīgas novadā. Mans

pienākums ir informēt jauniešus par iespējām, pasākumiem. Vietējos kopā savākt ir ļoti grūti. Katram savas intereses, katrs mācās kādā citā pilsētā. Manuprāt, lietderīgi būtu aktivitātēs iesaistīt bērnus jau agrāk, lai kā jaunieši viņi būtu jau pieraduši dzīvot aktīvajā virpulī.”

Sonora šogad absolvējusi V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu, ir bijusi skolas līdzpārvaldes prezidente un tagad Latvijas Lauksaimniecības universitātē studē ekonomiku. Lai arī tiks sākti studentes dzīve, viņa iecerējusi Ēdolē iesākt turpināt.

Jautra kopā būšana

Balonus ar šautriņām spridzinot, baltās pupiņas no brūnajām šķirojot, zemessargu vārīto soļanku ēdot un citādi iesaistoties, aizvadīts pasākums *Diena jauniešiem Ēdolē*.

Uzdevumā atšķirot baltās pupiņas no brūnajām katrs demonstrēja pirkstu veiklību.

Pagājušajā nedēļas nogalē pamatskolas teritorijā darbojās 14 vietējie un desmit 16–21 gadu veci jaunieši no citiem pagastiem un Kuldīgas. Jautrās stafetēs valdījis īsts sacensību gars, bet dienas beigās par uzvarētāju atzīts ikviens. Katrs guvis gan pozitīvas emocijas, gan jaunus draugus.

Pasākumu rīkoja jauniešu koor-

dinatore Sonora Skosa. Jauniešu iniciatīvas konkursā viņa iesniegusi detalizētu aprakstu, un iecere atbalstīta. Tā gan bijusi paredzēta divām dienām ar nakšņošanu teltīs, bet Covid-19 dēļ tas izpalicis.

„Šis ir pirmais tik liels pasākums, ko rīkoju. Manas izjūtas kā organizētājam bija satraukums,” atzīst Sonora. „Gribējās,

lai viss ir, kā plānots. Pateicoties tam, ka man ir tik laba komanda, viss izdevās labi. Pirms tam jau kādu nedēļu veidojām dekorācijas, meklējām inventāru stafetēm. Šī man ir laba pieredze. Es jau esmu izvērtējusi savas veiksmes un neveiksmes un plānoju nākamgad rīkot kaut ko līdzīgu.”

Jaunietes cenšas ātrāk trāpīt akmeņus spainī, lai tas nosvērtos uz leju.

Top vieta jauniešiem

Pateicoties aktīvu ēdolnieku grupai un pasta ēkas īpašnieku vēlmei sadarboties, pagasta centrā top atpūtas un aktivitāšu vieta jauniešiem.

Pasta pagalmā Ēdoles jaunieši tiekas ar pārstāvjiem no biedrībām *Free Riga*, *Radi vidi pats* no Liepājas un no Aizputes Ideju mājas.

IZPĒTA TUKŠĀS ĒKAS

Ēdolnieki ir vieni no 32 lauku kopienām, kas piedalās Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītajā projektā *Kopa* un divus gadus meklēs veidus, kā veicināt savas dzīvesvietas attīstību. Ēdoles kopienas darbību virza Elīna Immere. Pavasarī ap desmit vietējo tikās ar biedrības *Free Riga* pārstāvi Mārci Rubeni, kurš stāstīja, kā Rīgā rasti paņēmieni iedzīvināt ēkas. Visi izstaigājuši Ēdoli, apskatījuši pamestās ēkas un nolēmuši, ka to īpašniekiem jāpiedāvā tāda sadarbība, kurā ēka varētu atgūt dzīvīgumu un arī kalpotu sabiedriskajam labumam. Tā radusies vienošanās ar pasta ēkas īpašniekiem Janu un Guntaru Štūlbergiem, ka dažas telpas un pagalmi tiks izmantoti jauniešu vajadzībām.

ABPUSĒJI IEINTERESĒTA SADARBĪBA

Guntars stāsta, ka namu iegādājies pirms diviem gadiem ar domu tajā atvērt ražotni. Štūlbergu ģimene dzīvo Alsungas *Dreimanos*, bet bērni mācās Ēdoles pamatskolā, tādēļ dzīve norit divās vietās. „Mums ir bioloģiskā saimniecība – vistkopība, dārzeņu

audzēšana un pārstrāde,” stāsta Guntars. „Esam realizējuši vairākus projektus ar Eiropas atbalstu. Ar domu, ka varētu kādu realizēt arī pasta ēkā, izsolē to iegādājāmies, lai ierīkotu kādu mūsu saimniecībā ražotu produktu pārstrādi. Mums kā radošiem cilvēkiem ātri rodas dažādas idejas. Domājām iekārtot telpu, ko izīrēt svinībām, bērnu ballītēm. Nu, kad nāca piedāvājums par vietu jauniešiem, tas sakrita ar mūsu iecerēm.

Tā kā ēka ir liela, pašiem pagaidām visa nav nepieciešama. Ar pastu vēl divus gadus ir spēkā pirkšanas brīdī noslēgts līgums, tikmēr tāpat tur vēl neko nevaru darīt. Tiek gatavots līgums ar jauniešiem uz trim vai pat pieciem gadiem. Mums pašiem ir pieci bērni, jauniešu tēma ir tuva un viņu intereses – saprotamas. Ēkā darāmā daudz. Kopš uzcelšanas kapitālais remonts tur nav bijis – tā ir diezgan bēdīgā stāvoklī. Jāierīko siltums, ūdens un kanalizācija. Ar jauniešiem jau piedalījāties pirmajās apkārtnes sakopšanas talkās, pagalmā savācām atkritumus, kas gadu garumā bija sakrājušies.”

G.Štūlbergs uzskata, ka šī sadarbība būs abpusēji izdevīga, jo jauniešiem būs vieta savām nodar-

bēm, savukārt viņa īpašums atgūs dzīvību.

LŪDZ ZIEDOT IEKĀRTOJUMAM

Viena no aktīvistēm ir Sonora Lejniece, kura piedalījies arī talkās un stāsta, ka šādas vietas izveide jauniešiem Ēdolē ir ļoti svarīga. „Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā mācos fotodizainu 3. kursā, bet vasarā un brīvdienās esmu Ēdolē pie mammas. Šeit ir pagasts – nav, kur aiziet kopā ar draugiem. Jāsēž pie kāda mājās, bet tas nav īsti ērti. Tajā meiteņu kodolīnā, kas iesaistāties, lai tāda vieta būtu, ir Janta Jolanta Jonele, Sonora Skosa, Alise Lūciņa, Laura Celma un Amanda Graze-Grazna.”

Jauniešu vajadzībām iniciatīvas grupa lūdz ziedot inventāru – grilu vai metālisku ugunsgrābi, sienu ballītes, krēslus, dīvānus, pufus, spilvenus, kokmateriālus, paklājus, lampiņu virtenes, mūzikas atskaņotāju un citas mantas, kas varētu šai vietai noderēt uz ilgu laiku.

Jolanta Hercenberga
Sonoras Skosas arhīva foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības finansiālu atbalstu.

Šo stipendiju saņem viens skolas izvirzīts audzēknis par sekmēm un aktīvu sabiedrisko darbu. Atbalstu sagādājuši iedzīvotāji, kuri piedalījās "Latvijas loto" Simtgades loterijā. To koordinē Finanšu un Izglītības un zinātnes ministrija.

Ar centību un neatlaidību

Spītējot pandēmijai un apgrūtinātajām mācībām, vairums skolēnu cītīgi darīja visu, lai tuvotos saviem sapņiem. Varam lepoties ar sešiem Kuldīgas un Skrundas vidusskolu absolventiem, kuri to beiguši ar izcilību un ieguvuši Latvijas Simtgades stipendiju – 500 eiro. Trīs no tiem – kuldīdznieki Paula Astiča, Kristaps Mikāls un skrundeniece Elīza Janvāre – saņēmuši arī Ministru prezidenta atzinības rakstu.

Milzīga motivācija neapstāties

Elīza Janvāre tikko beigusi Skrundas vidusskolu un tur pavadītos gadus atceras ar dažādām emocijām.

„12 gadi noteikti nebija viegli – kopā ar klasesbiedriem izdzīvota visa emociju gamma un piedzīvoti notikumi, kas iespiedīsies atmiņā uz visiem laikiem. Milzīgu paldies varu teikt ikvienam pedagogam, kurš šajā ceļā bijis ar mani un izveidojis man konkrētu dzīves redzējumu un vērtību sistēmu.” Visjaukākās atmiņas Elīzai saistās ar dalību konkursos un olimpiādēs. Bieži vien gatavojoties vakara stundas pavadītas skolā. „Dažkārt izgāju vien ap deviņiem vakarā, novēlot jauku vakaru skolas sargam. Vismilzīgāko paldies varu teikt skolotājai Inesei Pickainei, kura vienmēr iedrošināja – pieteikties konkursiem, savākt komandu un darīt, cik labi vien spējām,” saka jaunieta.

Viņa bijusi pārsteigta, ka izvēlēta šīgada Simtgades stipendijai. Tā esot milzīga motivācija neapstāties un darīt arī turpmāk. Eksāmenos Elīzai veicies labi, tomēr uztraukums un stress rezultātu nedaudz ietekmējis. Studiju jomu Elīza vēl neatklāj, taču ir iestājusies Rīgas Tehniskās universitātes Liepājas studiju un zinātnes centrā: „Viens ir pavisam skaidrs – arī nākotnē visus darbus izpildīšu pēc labākās sirdsapziņas, neapstāšos un centīšos sasniegt visus mērķus.”

Elīzai Janvārei visjaukākās atmiņas no skolas saistās ar dalību konkursos un olimpiādēs, kur lielu iedrošinājumu saņēmusi no skolotājas Ineses Pickaines.

Mācīties ar azartu

Pauleta Cimermane skolas gaitas sākusī Naukšēnos, kur beigusi deviņas klases, bet jau vēlāk Kuldīgas 2. vidusskolā iestājusies neklātienēs grupā, lai pabeigtu vidusskolu.

„Biju gudra meitene, kura labi mācījās, kad gribēja, un mēdza sagādāt liekas galvassāpes, kaitinot skolotājus un starpbrīžos taisot nedarbus. Atgriežoties vidusskolā, jau biju pieaugusi – ar savu ģimeni, pavisam citu domāšanu,” stāsta Pauleta. Mācoties 11. klasē, viņai piedzimis trešais dēliņš Kristaps, kas aug kopā ar brāļiem Raivo Valdi un Renāru Daini. Absolvente pierādījusi, ka mācībām tas nav šķērslis: „Iegāju azartā, cenšoties sasniegt maksimālo vērtējumu. Man patīk mācīties un izzināt ko jaunu.”

Uzzinot par stipendiju, Pauleta bijusi ļoti pārsteigta, taču priecīga un lepna. Eksāmeniem viņa gatavojusies cītīgi, taču tie tāpat izrādījušies grūtāki, nekā

Pauleta Cimermane apstāties nedomā – viņa studēs finanses un grāmatvedību.

gaidīts: „Bērnus pieskatīja vīramāte un mana māsa – es dienām sēdēju pie datora, pildot iepriekšējo gadu darbus, bet vienalga nebiju gatava – likās tiešām grūti. Pārsteigums bija rezultāts angļu valodā – tas bija labāks nekā latviešu valodā.”

Pauleta plāno studēt finanses un grāmatvedību biznesa augstskolā *Turība*. „Pats galvenais ir izaudzināt trīs dēlus par gudriem un stipriem vīriešiem. Gribo būt piemērs, ka ar izglītību vienmēr var sasniegt vairāk,” saka absolvente.

Eksāmenos veicies ļoti labi

Paula Astiča beigusi Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu un iestājusies RTU Arhitektūras fakultātē.

Paulai galvenokārt atmiņā palikuši pasākumi kopā ar klasi: „Vienmēr, kad bija jāgatavo priekšnesumi vai kas cits, gāja jautri, jo klase bija izdomas bagāta un ar humora izjūtu. Šķiet, ka visspilgtāk atmiņā ir mūsu dalība *ZZ čempionāta* finālā, kur piedalījāmies divas reizes. Tā bija neaizmirstama un emocijām bagāta diena, paveicot interesantus uzdevumus un sadarbojoties kā komandai.”

Eksāmenos veicies ļoti labi – īpašs prieks par rezultātiem latviešu valodā (93%) un angļu valodā (97%). „Mīļš paldies klases audzinātājai Jolantai Jankovskai, kura man kā audzinātāja ir jau no 5. klases. Jolantu esam iesaukuši par klases mammu, jo gadu gaitā viņa patiešām par tādu kļuvusi. Protams, liels paldies arī vecākiem, kuri atbalsta, dod padomu un ir man blakus!”

Paulai Astičai Simtgades stipendija bijis patīkams pārsteigums, un augstskolā tā noderēs.

Puisis ar matemātiķa prātu

Kristaps Mikāls Kuldīgas Centra vidusskolā mācījies no 7. klases un priecājas, ka izvēlēties tieši šo skolu.

„Te ir zinoši un saprotoši skolotāji un lieliski klasesbiedri. Atmiņā paliks klases ekskursijas vidusskolas laikā, kad devāmies uz Londonu un vienreiz arī uz Berlīni.” Kristaps priecājas arī par valsts olimpiādēm, kurās piedalījies, īpaši matemātikas, kurā veicies ļoti labi. Atmiņā paliks šis gads, kad vidusskolu visi beiguši nepieredzētos apstākļos.

Pirms izlaiduma par šādu stipendiju puisis nav zinājis: „Negaidīju, ka saņemšu ko vairāk par sertifikātu. Neteikšu, ka biju ļoti pārsteigts, bet vienmēr ir patīkami saņemt papildu atzinību.” Arī eksāmenos gājis labi – visos iegūti 83% un vairāk. Matemātikā bijusi pat 99%, savukārt fizikā veicies labāk, nekā cerēts, – 93%. Rudenī Kristaps Rīgas Tehniskajā universitātē sāks studijas mehatronikas programmā, kur studēs četrarpus gadus.

Kristaps Mikāls priecājas, ka pēc Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas pārgājis uz Centra vidusskolu. Šeit pavadītie gadi esot izdevušies.

Sindija Irbe neskumst, ka epidēmijas dēļ nav izdevies īstenot dažus mērķus, kā arī piedalīties Erasmus projektā, jo tic, ka dzīvē būs vēl daudz iespēju, kuras izmantot.

Darīt daudz un no sirds

Sindija Irbe pēc 9. klases nolēma Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā mācīties par tūrisma informācijas konsultanti, tāpēc skolas solā pavadīti veseli 13 gadi.

„Ir sakrājušās ļoti daudzas labas atmiņas, bet vislabākās ir no pēdējā mācību gada. Es ieguvu uzticamus draugus un sapratu, kuri cilvēki nav patiesi draugi.” Izlaidumā uzzinot par Simtgades stipendiju, pārņēmis mulsums: „Nezināju, kā reaģēt, jo par to nebiju nekad dzirdējusi, bet sapratu, ka saņemt to ir liels gods. Četros gados, ko pavadīju tehnikumā, es darīju daudz: dziedāju, dejoj, sportoju, vadīju un organizēju konferences un citus pasākumus, piedalījos gan valsts, gan Eiropas mēroga konkursos, bet pats galvenais – es labi mācījos. Acīmredzot visus labos darbus pamanīja skolas vadība, kas šai stipendijai mani pieteica. Par to es saku lielu paldies.”

Šogad absolvente nolēmusi strādāt, lai kārtīgi apdomātu, kur gribētu studēt: Liepājas universitātē vai Latvijas Lauksaimniecības universitātē.

Topošais programmētājs

Aleksam Žernovam atmiņā paliks kopība ar klasesbiedriem – tā ikvienu pasākumu padarījusi interesantu.

Alekss Žernovs pēc 5. klases no Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas pārgājis uz Kuldīgas Mākslas un humanitāro ziņību vidusskolu.

No skolas gadiem viņš atceras nevis kādus notikumus, bet gan saskarsmi ar klasesbiedriem, kas jebkuru pasākumu padarījuši interesantu: „Šis laiks bijis pilns ar dažādām emocijām – gan pozitīvām, gan negatīvām.” Eksāmenos veicies labi, taču apmulsumu radījuši latviešu valodas domraksta tēma, kas šoreiz bijusi tikai viena, bez izvēles iespējām. Par Simtgades stipendiju iepriekš nav zinājis. „Tagad jau esmu parakstījis līgumu ar Ventspils augstskolu – došos uz Datorzinību fakultāti. Ja būs iespējams, plānoju arī atrast darbu, lai pelnītu iztikai. Pēc bakalaura darba domāšu tālāk, vai turpināšu mācības vai meklēšu darbu savā nozarē,” stāsta Aleks.

Viņš jūtas pateicīgs visiem skolotājiem un piebilst, ka labo sekmju pirmsākumi meklējami jau bērnībā: „Paldies jāsaka Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas audzinātājai Silvijai Ķimsei. Tieši pateicoties viņai, man ir tādas sekmes, jo viņa iemācīja mācīties un pret darbu just atbildību.”

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

192. kārta

Biroju debesskrāpi, 106 m augstu, veido 30 stāvu, tā ir augstākā ēka valstī. Tornis nosaukts par godu valstī ievērojamākajam kalnam; tautā saukts arī par Elfu torni, jo no 1983. līdz 1986. gadam celts par Francijas naftas kompānijas aizņemtu naudu. Tas pamatīgi bojāts 1997. gada pilsoņu kara laikā. Kad prezidents atgriezās pie varas, ēka tomēr pārbūvēta par ārkārtīgi lielu summu – 16 000 000 sterliņu mārciņu. Tas bija dārgāk nekā pati būvniecība. Katru gadu tikai uzturēšana maksā trīs miljonus sterliņu mārciņu, un joprojām samērā nabadzīgajai valstij tā ir ievērojama summa.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

Atbildi gaidām līdz **3. septembrim 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

191. kārtas atbilde: Trumse tilts Norvēģijā.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Ausma Kreidere (pareizi atbildējuši arī iepriekšējā kārtā), Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Gunta Grundmane.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atbildes līdz **3. septembra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizā atbilde. Uzrakstam *Gaļas veikals* jābūt virs *Rumbas* gaļas veikala, nevis virs *Vinnija Pūka*.

Pareizi atbildējuši: Samanta Puriņa, Inese Matvejeva, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Maija Viļuma, Ojārs Silkans.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

35. jautājums

Kurā gadā atklāta aviosatiksmes līnija Kuldīga – Rīga?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **3. septembra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

65. jautājuma atbilde: Nīkrāces Brāļu kapu jaunais memoriāls atklāts 1997. gadā.

Pareizi atbildējuši: Aija Usne, Ingars Neimanis, Maija Viļuma, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Ojārs Silkans.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Mazs mazs diķītis, laipiņa vidū.

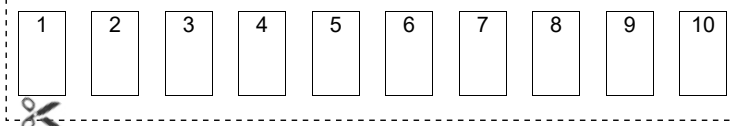
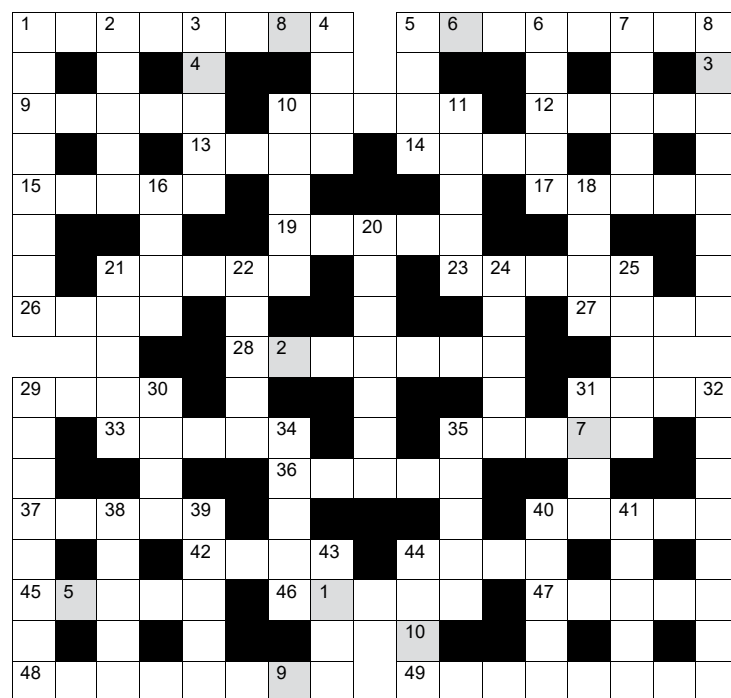
Atbildes līdz **3. septembra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizā atbilde. Gailis.

Pareizi atbildējuši: Aija Usne, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Indra Grandava.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribane.

Horizontāli

1. Kāršu spēlē – banka. 5. Vienkārša adījuma smalkvilnas vai zīda triko drāna. 9. Tēls H.K. Andersena pasakā *Meža gulbji*. 10. Jūrmalas pilsētas daļa. 12. Tauva, kas savīta no stieplēm vai izturīgām šķiedrām. 13. Cilvēka augšējā ekstremitāte. 14. Neliels strauts. 15. Itāļu komponista Dž. Pučīni opera *Manona ...*. 17. Bīkšu daļa, kas apsedz vienu kāju. 19. Virve, kas cirka māksliniekus nodrošina bistamu akrobātisku triku laikā. 21. Mācību iestāde. 23. Sporta nodarbību izpildes veids. 26. Zemes platības mērvienības (0,4047 ha). 27. Vienkārša mēbele sēdēšanai. 28. Audumu krāsošanas mašīna. 29. Suņu šķirne. 31. Priežu mežs. 33. Seno ēģiptiešu mitoloģijā – svētais vērsis. 35. Aizžogojums upē zivju ķeršanai. 36. Žurnāls meitenēm Latvijā. 37. Pagasta centrs Tukuma novadā. 40. Tropiska savanna Brazīlijas plakankalnē un Laplatas līdzenumā. 42. Ieguvumi (zvejā, medībās). 44. Latviešu tēlnieks (1872–1957). 45. Padrēbe. 46. Viengadīgi kāpostu dzimtas lakstaugi. 47. Krāsns mūrītis. 48. Aromātisks balzams, kas izdalās no likvidambaru stumbru rētām. 49. Viens no trim skaitļiem, kuri nosaka punkta stāvokli telpā attiecībā pret taisnleņķa koordināšu sistēmu.

Vertikāli

1. Plats arābu vīriešu apģērbs no vilnas. 2. Latviešu komponists Dārziņš (1875–1910). 3. Angļu rakstnieces A. Kristi (1890–1976) detektīvromanu varonis. 4. Augstāka vieta purvā, pļavā. 5. Latviešu rakstnieks ... Atis (1861–1903). 6. Aizdzijušas brūces. 7. Datorikā – ilustratīvs objekts vai funkcijas attēlojums displeja ekrānā. 8. Gremošanas sekrets, ko izdala dziedzeris mutes dobumā. 10. Detaļa, plātnē ar iedaļām (ierīcēs, mēraparātos). 11. Lokveida būvkonstrukcijas. 16. Daudzgadīgi augi ar koksnainu stumbru, zaru vainagu un saknēm. 18. Brizanta sprāgstviela. 20. Austrumnieku smēķēšanas ierīce. 21. Lietuviešu rakstnieks (1896–1947). 22. Četrstūrainas kastes ar vāku dažādu mantu glabāšanai. 24. Patoloģiska šķidruma uzkrāšanās audos. 25. Tiesnesis (novec.). 29. Mūzikas žanrs. 30. Varēt. 31. Itāļu kinorežisors (1901–1974). 32. Savieno, sastiprina. 34. Labības kulšanas blakusprodukti. 35. Tēls brāļu Kaudziņu romānā *Mērnīeku laiki*. 38. Mazvērtīgi, sīki priekšmeti. 39. Vircavas kreisā pieteka. 40. Tāds, kam nav lapu, skuju (par kokiem, krūmiem, to zariem). 41. Franču rakstnieks (1885–1967). 43. Apdzīvota vieta Mazsalacas novadā. 44. Neapauta.

Atbildes

Horizontāli 1. Džekpots. 5. Džersijs. 9. Elīza. 10. Sloka. 12. Trose. 13. Roka. 14. Urga. 15. Lesko. 17. Stara. 19. Lonža. 21. Skola. 23. Stils. 26. Akri. 27. Sols. 28. Džigers. 29. Dogs. 31. Sils. 33. Apīss. 35. Tacis. 36. Avene. 37. Zante. 40. Kampa. 42. Lomi. 44. Bija. 45. Ode. 46. Idras. 47. Ieris. 48. Stīrakss. 49. Aplikāta. **Vertikāli** 1. Džellaba. 2. Emīls. 3. Puaru. 4. Sala. 5. Doku. 6. Rētas. 7. Ilkona. 8. Siekalas. 10. Skala. 11. Arkas. 16. Koki. 18. Tols. 20. Nargile. 21. Sroga. 22. Lādes. 24. Tūska. 25. Soģis. 29. Džezroks. 30. Spēt. 31. Sika. 32. Sasaista. 34. Salmi. 35. Tenis. 38. Nieki. 39. Eleja. 40. Kaili. 41. Moruā. 43. Idus. 44. Basa.

Atbilde: DIAGNOSTIKA.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Gunta Vāciete, Bruno Mekšs, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans, Edurds Silkalns.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuļu kastītē! Risinājumu gaidām līdz **3. septembrim**.

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcents.

PĀRDOD**KĪPĻOKUS.** Tālr. 23375624.Padures pagastā *Upeskalni AB* pārdod ziemas **KVIEŠU SĒKLU** 'Malibu' C2. Tālr. 29120907.**BIŠKOPJIEM!** Invertsīrups bišu piebarošanai. Tālr. 29158150.Baltas un brūnas **DĒJĒJVISTAS** (9 mēn. vecas). Bez maksas piegāde, perkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 125 eiro. Tālr. 26651831.Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.SIA *AJG plus* – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 27195825.Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Mini-mālais apjoms – 20 m³. Tālr. 20514042.Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.**PĒRK**Paplašinot saimniecību, par augstām cenām pērk un nomā lauksaimniecībā izmantojamo **ZEMI** Kuldīgas novadā (Alsunga, Ēdole, Gudenieki, Īvande, Kurmāle, Padure, Pelči, Rumba, Renda). Var būt arī aizaugusi ar krūmiem, mitra u.c., ar lauku mājām, mežu. Izskatīšu visus piedāvājumus. Tālr. 28963556**MĀJU** vai zemi Kuldīgā vai novadā, vēlams, ūdens tuvumā. Tālr. 26760600.**AUTOMAŠINAS.** Tālr. 28679476.**TRAKTORUS, PIEKABES**, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.Pērk **ĀBOLUS** sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.**DAŽĀDI**Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.Moderna **SULU SPIEŠANA** un pasterizācija Kuldīgā. Pildīšana maisos ar krāniem: 5 l – 2,60 eiro; 3l – 2,00 eiro. Graudu iela 3H, tālr. 28466573.**Skrundas mūzikas skola** sāk mācības
1. septembrī 14.00
Skrundas kultūras namā.Skrundas mūzikas skolā **audzēkņu papildu uzņemšana**
2. septembrī 18.00.
Tālr. 26183832.**SEPTEMBRA ERUDĪTS**Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 3. septembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.**Kā var palīdzēt lietotne E-veselības punkts viedtālrunī?****Atbilde.** Imigranti Latvijā nevēlas palikt, jo ir diezgan liels kultūršoks, jo vide ir ārkārtīgi atšķirīga un mūsu sabiedrība – diezgan neiecietīga pret citādo.**Pareizi atbildējuši:** Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Santa Brasla, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Ingars Neimanis.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

VAJADŽĪGISIA **VIKOTRANS** (40103268183) aicina pastāvīgā darbā **KRAVAS AUTO VADĪTĀJUS/AS** (C kat., 95. kods) pārtikas produktu piegādei Kurzemes reģionā. Bruto alga mēnesī no 1100 līdz 1600 EUR, veselības apdrošināšana. Tālr. 26885996 no 10.00 līdz 14.00.SIA **ENERGOPARKS** (41203010464) aicina darbā kravas automašīnu **REMONTA SPECIĀLISTU**, bruto darba alga, sākot ar 700 EUR. Tālr. 25184808.Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis 63324881.**LĪDZJŪTĪBAS**

Izsakām līdzjūtību Sandim Bierīnam, mammu mūžībā pavadot.

SIA *Būvfirma P.B.A.* kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Ivaram Asnim, tēti mūžībā aizvadot.

Ausma, Zigfrīds

*Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.*

/J.Silazars./

Izsakām līdzjūtību Lienei Jūrmalei, no vecmāmiņas atvadoties.

Kuldīgas attīstības aģentūras
kolektīvs

Kuldīgas novada politiski represēto biedrības biedri cieņā noliec galvas un izsaka līdzjūtību tuviniekiem, atvadoties no ARVĪDA KREKOVSKA.

Izsakām līdzjūtību DZIDRAS VALDMANES ģimenei, viņu aizsauls ceļā pavadot.

Bijušie Snēpeles skolas kolēģi

MEKLĒ MĀJAS**Trīs kaķenītes**Kuldīgas dzīvnieku patversmē *Mijās Ķepiņas* četras jaunas kaķenītes gaida gādīgus saimniekus. Patversmes īpašniece aicina interesentus nākt ceturtdienās 18.00, tālr. 26336191.

Tumši raibās kaķenītes atrastas mežmalā Kurmāles pagastā, atstātas kastē. Abas ir divarpus vai trīs mēnešus vecas un ļoti draudzīgas, pie cilvēka pieradušas.

Krāsainā kaķenīte patversmē nonākusi no Rendas pagasta un ir divarpus vai trīs mēnešus veca.

Elisa Rudzīte, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

IESPĒJA**Sarunu festivāls Lampa****Kuldīdznieki aicināti no 2. līdz 5. septembrim vērot sarunu festivālu *Lampa* vairākās kopīgās skatīšanās vietās. Klātienē studijas darbosies Rīgā, Cēsis un Rēzeknē. Pavisam tas norisināsies 80 vietās Latvijā, kā arī Vācijā un Lielbritānijā.**

„Apmeklētājiem būs iespēja redzēt vairākas sarunas. Būs speciāls ekrāns un vieta, kur apsēties. Pēc jaunajiem noteikumiem bibliotēkā var uzturēties līdz divām stundām,” stāsta Kuldīgas bibliotēkas vadītāja Daina Girvaite. Interesenti aicināti tikties

arī bibliotēkās Kurmāles pagasta Vilgālē un Priedainē, Pelčos, Rumbā un Rudbāržos.

Kopīgas skatīšanās vietu joprojām var pieteikt e-pastā: ilze.samite@fondsdots.lv. Vairāk: <https://festivalslampa.lv/lv>.

Elisa Rudzīte

KULDĪGAS BIBLIOTĒKAS PROGRAMMA**TREŠDIENA, 2. SEPTEMBRIS**10:30–10:50 sarunu festivāla *Lampa 2020* atklāšana
11:30–13:00 diskusija *Ilgspēja ikdienas ieradumos*
13:30–15:00 paneldiskusija *Digitālais brančs: darbs no mājām*
15:00–16:30 diskusija *Vide un ekonomiskā atveseļošanās: kāds sakars?*
17:00–18:00 saruna *Mītu atspēkošana – vegānisms***CETURTDIENA, 3. SEPTEMBRIS**10:00–11:00 saruna ar speciālistu *Vecāki un lielie bērni uz nažiem*
11:30–12:30 diskusija *Dodiet man atbalsta punktu, un es pacelšu zemeslodi*. Zinātnes ietekmes sviras mūsdienās
13:00–14:00 paneldiskusija *Vardarbība jauniešu vidū – saruna, strīds, noziegums!*
14:30–15:30 jauniešu diskusija *Apstāties aizliegts!*
15:30–17:00 diskusija *Kur aiziet tavi nodokļi?***PIEKTDIENA, 4. SEPTEMBRIS**10:00–11:00 diskusija *Vai sabiedrībai pietiek ambīciju**efektīvai procesu digitalizācijai?*11:30–12:30 saruna par kultūrizglītību *Kā darīt kopā dažādos rāmjos?*
13:00–14:00 saruna *Kāpēc man vienmēr jānes miskaste? Kā dzīvo vīrietis dzimumu līdztiesības laikmetā.*
14:00–15:00 diskusija *Vai naudai var pavēlēt?*
15:00–16:00 diskusija *Viedierīču jēgpilna lietošana. Kā modernās tehnoloģijas maina sabiedrību*
16:00–17:00 diskusija *Tehnoloģiju ķīlnieki vol.2*
17:00–18:00 Edgars Fresh: *Vai influenceriem ir superspējas izglābt planētu?***SESTDIENA, 5. SEPTEMBRIS**10:00–11:00 diskusija *Sistēmas bērni. Kā izkļūt no apburtā loka?*
11:00–12:00 paneldiskusija *Kas mēs esam – sabiedrība, kas iekļauj vai iekļaujas?*
12:30–13:30 saruna *Pārgājieni kā antidepresants*
13:30–14:30 iedvesmojošu personību stāsti *Kā sadzīvot ar neveiksmēm un atrast sevi?*
15:00–16:00 lekcija *Dzīve kā skatuve*

INTERESANTI

Stratēģiskā domāšana

Lai gūtu panākumus modernajā pasaulē, veiksmīgi uzņēmēji, izgudrotāji, studenti un atlēti izmanto vienu un to pašu piegājienu – viņi domā stratēģiski. Singapūras Nacionālās universitātes pētnieki norāda, ka cilvēki ar stratēģisku domāšanu no citiem atšķiras ar to, ka, saskaroties ar izaicinājumiem un neveiksmēm, viņi sev jautā: „Kā vēl es to varētu izdarīt? Vai pastāv labāks veids, kā šo paveikt?” Līdz šim nav bijis skaidrs, kāpēc dažiem izdodas izmantot stratēģisku pieeju vairāk nekā citiem, turklāt pareizajā laikā. Atbilde ir: šie cilvēki daļēji apzinās, ka to dara, un spēj pakāpt soli atpakaļ, lai apskatītu situāciju kopumā. Kā būtisks aspekts atklājies arī stratēģisko cilvēku vēlme vairāk kārt izmēģināt vai praktizēt kādu uzdevumu pirms tā veikšanas. Labā ziņa ir tāda, ka stratēģisko domāšanu var iemācīties un trenēt. Pirmais solis, ko iesaka pētnieki, ir apzināties, ka problēmai vispār iespējams pieiet stratēģiski.

SEN

Ak pavasar, ak pavasar...

Vasarā, rudenī un ziemā *Rožleju* novietnes lopkopes Ozoliņa un Boška strādā tā nekas, stāsta Leņina kolhoza ļaudis, bet, kā nāk uz pavasara pusi, kļūst pavisam tramīgas. Meklē sniegpulksteņus un vizbules un uz Saldus pusi vien skatās. Tur mītot braši puīši. Bet, kamēr lopkopes dzīvo pavasara jūsmās, nabaga lopiņi kūtī jūtas pavisam nelāgi. Skaistais vaislas bullis tā apaudzis ar mēslu kleķēm, ka no skaistuma vairs ne vēsts. Labākā izskatā nav arī govīs. Trim mazajiem teliņiem *apkakles* apkleķējušas, jo kopējas pēc padzirdināšanas *aizmirst* tiem purniņus noslaucīt. Arī par kūts tīrību būtu daudz kas runājams. Katrs, kam pukst sirds krūtīs, izjūt pavasara burvību. Nav brīnums, ka to jūt arī Boška un Ozoliņa. Taču arī bullis un govīs ir dzīvas radības. Ja šie lopiņi prastu runāt, viņi droši vien sacītu tā:

– Ak pavasar, ak pavasar,
Kādēļ tu lopiem pāri dar’?

Padomju Kuldīga, 1959. g. 22. marts,
no rubrikas *Kritikas gaismā*

Leo Maijs – zinātnieks un mūziķis

Emocionāli, izzinoši un vērtīgi – tā Kuldīgas mūzikas skolas direktore Andra Zvejniece teica par novadnieka, ķīmiķa un mūziķa Leo Maija simtās jubilejas pasākumu, ko 30. augustā rīkoja nu jau pensionētā skolotāja Stella Pavloviča.

Pamīšus L.Maija biogrāfijas lasījumiem uzstājās gan viņa meita Naomi, gan izcili pianisti un čellists Reinis Rudzītis, 2018. gada Kārļa Davidova konkursa laureāts. Maiju ģimene daudzus gadus šajā konkursā devusi balvu par labāko Johana Sebastiana Baha mūzikas interpretāciju pēc žūrijas vērtējuma.

L.Maijam kā daudziem ebrejiem liktenis nebija viegls. Dzimis pārtikušā daudz bērnu ģimenē, skolojies gan Kuldīgas žīdu pamatskolā, kā par to vēsta viņa paša atklātā piemiņas zīme pie tagadējās mūzikas skolas, gan latviešu ģimnāzijā (tagad V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā), iestājies Latvijas Valsts universitātē, izgājis caur geto un koncentrācijas nometņu šausmām. Kad apbrīnojamā veidā no nomet-

nes Būhenvaldē izbēdzis, atgriezies dzimtajā pilsētā, apmeties pie tēva dārznieka Grīna. 1950. gadā iepazinies ar sievu, pianisti Hannu. Viņa atminās, ka pat Rīgā, kad Leo jau bijis ķīmiķis ar 460 zinātniskajiem rakstiem un 45 izgudrojumiem, viņš dzīvokļa virtuvē izlietnē atvēris krānu, lai šīs skaņas atgādinātu mīļās Ventas rumbas šalkas.

1992. gadā Maiju ģimenei piedāvāts doties uz ārzemēm. L.Maijs nolēmis apmesties Štutgartē, Vācijā, bet lekcijas lasījis visā pasaulē. Pirms nāves viņš katru gadu braucis uz dzimto Kuldīgu. Vēl aizvien to dara viņa meita un sieva.

Inguna Spuleniece
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Vācijā dzīvojošā Hanna Maija saņem ziedus no viņas vīra Leo Maija piemiņas pasākuma klausītājiem.

Folkroka grupai Symbolic jauna dziesma

Kopā vijoties ģitārista Jāņa Rages-Raģa melodijai ar Ojāra Vācieša vārdiem, grupai Symbolic radusies dziesma *Rīga. Zem Rīgas*.

Vispirms sakomponēta mūzika, kurā jūtama senatnīguma piegarša, pēc tam pielikti vārdi. Kā saka Jānis: „Katrs šo dziesmu, protams, sapratīs pa savam, bet mēs vēlamies nodot vēstījumu, ka Rīga ir mūsu. Gadiem ilgi tā bijusi zem cittautiešu varām, bet beigu beigās tā ir mūsējā – mūsu galvaspilsēta.”

Grupas pirmsākumi ir 2000. gadā, kad kuldīdznieks Lauris Aišpurs ar Jāni satikušies Rīgā un nolēmuši kopā muzicēt. Grupā darbojas pieci: Uldis Kākulis (balss), J.Rage-Raģis (ģitāra), Ēriks Lizbovskis (bungas), kā arī kuldīdznieki L.Aišpurs (ģitāra) un Ģirts Blūms (bass). Šīs dziesmas ierakstā piedalījies arī Aivis Gailītis (čells) un vēl viena kuldīdzniece – Zane Švēde-Grīnberga (stabule).

2017. gadā Symbolic izdevis pirmo albumu *Mūžam saule debesīs*. Mūzikā dzirdams roka piesitiens, kas mijas ar dažādiem tautas instrumentiem. Grupa uzskata, ka folklorā ir svarīga kultūras un identitātes sastāvdaļa, un vēlas to nodot klausītājiem.

Evelīna Vasiļčika

NOVUSS

Pirmajā posmā uzvar Jānis Griškevics

Ir sācies Kuldīgas atklātais čempionāts novusā individuālajā vērtējumā, un 1. atlases posmā startēja 27 spēlētāji.

Šoreiz godalgu ieguvēji noskaidrojās tikai pēdējā kārtā, un nedaudz veiksmīgāks izrādījās Kuldīgas pārstāvis Jānis Griškevics, kļūstot par posma uzvarētāju. Par nieka tiesu atpalika Ģirts Bikse (Mārupe), bet 3. vietu ieņēma Juris Kalmanis no Kolkas. Visi trīs izcīnīja tiesības startēt čempionāta finālā novembrī.

2. atlases posms notiks šo sestdien, 5. septembrī, 10.00 Kuldīgas novusa kluba telpās Alsungas kultūras namā. Pieteikties līdz 4. septembra 10.00 pie galvenās tiesneses Anitas Lejas (tāl. 29285364; e-pasts: anitaleja@inbox.lv).